

KvægInfo – Oktober 2023

Indhold

- **Aktuelt fodring**
 - Majskerner i gødningen
 - Fodring med roer
 - Majsanalyser 2023
- **Aktuelt i stalden**
 - Kvier på græs - nu er det tid til at få dem hjem
- **Kontakt**
 - Kvægrådgivere hos SAGRO

AKTUELT FODRING

Majskerner i gødningen

Af Kvægrådgiver, SAGRO Jesper Gejl Kristensen

Vi begynder så småt at komme i gang med majs fra i år rundt omkring. I forbindelse med brug af ny majs, som kun har ensileret en uge til halvanden, vil vi ofte se en del majskerner i gødningen. Det er selvfølgelig noget vi skal være opmærksomme på. Når majs har fået en 3-4 uger ensilering mere, vil vi ofte se, at kernerne så småt begynder at blive bedre omsat, og vi vil ikke tilnærmelsesvis se samme antal kerner i gødningen.

Oplever I majskerner i gødningen, er det vigtigt at se på, om kernerne er ordentlig cracket og delt. Eller om det kun er skallen der ligger tilbage. Opleves der mange kerner i gødningen med masser af stivelse tilbage samtidig med et ydelsesfald, skal der måske suppleres op med noget ekstra korn.

Vi vil måske i år se, at kernerne fortsætter med at være til stede i gødningen noget længere tid end normalt, da majs mange steder har været lidt mere moden end et normalt år, simpelthen fordi vejret ikke har været med os omkring høsttidspunktet.

Oplever I majskerner i gødningen efter start på ny majs og vil I gerne have sparring omkring emnet, så tag kontakt til jeres nærmeste kvægrådgiver.

Fodring med roer

Af Roe-dag KWS (Charlotte From Katholm)

Overvejer du roer i markplanen til næste år? Så læs med her!

Årsagerne til ikke at bruge roer kan være mange. Oftest lyder begrundelsen, at de er beskidte og svære at håndtere. Dog er roer en af de afgrøder, der giver den allerbedste forsyningssikkerhed – og generelt rigtig gode udbytter. Det er blevet meget nemmere at bruge roer med årene. Og vi ved meget mere om hvordan vi håndterer dem, set i sammenhæng med de andre fodermidler, der indgår i foderplanen. Faktisk er der ikke mere aske-indhold i foderroer end slæt græs. Lad dog altid toppen blive på marken eller send den til biogas.

Netop nu (startende i 2021) er der et stort GUDP-projekt i gang, som ventes afsluttet i starten af 2025. Her laves blandt andet protokoller for sam-ensilering af roer med andre afgrøder samt fastsættelse af energi – og foderværdi af roerne ved omsætning i koen.

Så snart roerne er taget op, starter omsætningen i dem. Derfor har roer, der opbevares hele, en begrænset holdbarhed. Ved optagning ultimo oktober kan roerne typisk holde sig til udgangen af april. Hvis du er meget opmærksom på at følge temperaturen i kulen, kan de holde sig længere. Ensilerede roer kan i modsætningen holde sig væsentligt længere. Efter optagning skal roerne ligge i kule i minimum 3 uger under en fiberdug, for at modne af. Det gør blandt andet, at de holder bedre på saften ved ilægning i stak. Cirka en uge inden sam-ensilering er det en god idé at tage en analyse af roerne, så man ved hvilket foder man lægger i stak. Mange har brugt metoden med at sam-ensilere roerne med en tør græsensilage, ved at genensilere græsset og lægge roerne i lag sammen med græsset. Det er en udmærket metode, men noget arbejdskrævende – og så kender vi ikke til svindet ved gen-ensileringen. Den nye, såkaldte Topping metode, er derfor et godt alternativ (se billedet fra Roe-dag KWS). Her skal roerne direkte ovenpå en anden afgrøde. Kolbemajs har vist sig rigtig velfungerende, men græs- eller majsensilage kan også fungere som værtsensilage. Man skal forvente, at saften fra roerne trænger ned i den anden afgrøde, i den højde roerne er ilagt i. Dvs. er roerne indlagt i en højde på 1 meter vil saften tilsvarende trække 1 meter ned i den underliggende afgrøde. Det er vigtigt, at der er en buffer udover dette. Gerne ½ meter ekstra til silobund. Derfor er det også vigtigt at beregne forholdet mellem værtsensilagens indlægshøjde og roernes indlægshøjde, så man også sikrer at man ved at tage hele snitfladen får det forhold og den mængde, man gerne vil fodre med roerne og værtsensilagen i.

Ved ilægning af roer ovenpå ensilagen, er det vigtigt at roerne er dobbeltnøst, så der udover selve roestykkerne også fremkommer smuld, der kan lægge sig i lufthullerne mellem de større stykker. Når toppingen er færdig, skal stakken ligge i min. 4 uger inden ibrugtagning.

Og når I så er i gang med at planlægge jeres markplan med roer, så sørg for at få lavet en mængde svarende til et års forbrug. Hvis I får lavet en god sam-ensilering har I mulighed for en stabil fodring i rigtig lang tid. Og hvis der ikke er silokapacitet til at sam-ensilere alle roerne på en gang, så er det også OK at lade dem ligge i kule og vente med at sam-ensilere til start februar.

Majsanalyser 2023

Af Kvægrådgiver, SAGRO Ejvin Kortegaard

Så er vi ved at få en del majsanalyser tilbage fra årets avl. Når vi opgør udbytterne i år, oplever vi en større avl end i 2022, selvfølgelig med de udsving der plejer at være.

Kvaliteten er indtil nu en lavere end forrige år. Der er mindre protein og stivelse, hvilket formodentlig skyldes en fortynding på grund af det højere udbytte.

De første majs som blev høstet var grønne og vi forventede en høj NDF fordøjelighed. Det kan dog ikke aflæses af analyserne. Det har også overrasket os at tørstof % ligger højt når majsene var grønne.

Alt tyder det på at majsene fuldt ud var klar til høst selvom de var grønne.

Du skal huske at sammenligningen nedenfor er på 134 prøver fra 2023 mod alle analyser i 2022. Vi forventer at de majs som høstes nu har højere stivelses indhold og højere tørstof. Men samtidig er NDF-delen ringere når majsene er

meget visen, hvilket er tilfældet for de majs, som er snittet den seneste uge.

De besætninger hvor majs 2023 er taget i brug melder tilbage med en god ædelyst hos køerne.

2023

NorFor	Helsød (majs)		
	Frisk anl.	Majs	Kolbe
Antal analyser	98	134	4
g tørstof	317	330	547
g råaske	29	28	15
g råprotein	67	66	74
g opløseligt råprotein	0	518	578
g sukker	69	11	10
g stivelse	274	283	515
FK org. stof	78	77	85
FK NDF	68	64	71
g NDF	423	408	248
g iNDF	221	219	190
AAT v. 20 kg TS	95,5	84,6	95,5
PBV v. 20 kg TS	-82,5	-65,7	-77,0
NEL v. 20 kg TS	6,42	6,48	7,51
Kg ts pr. FEN	1,16	1,15	0,99
Kg foder pr. FEN	3,65	3,47	1,81

2022

NorFor	Helsød (majs)		
	Frisk anl.	Majs	Kolbe
Antal analyser	93	615	65
g tørstof	312	346	521
g råaske	33	31	20
g råprotein	75	71	77
g opløseligt råprotein	275	533	429
g sukker	57	13	10
g stivelse	258	295	511
FK org. stof	78	79	85
FK NDF	68	67	69
g NDF	431	375	236
g iNDF	189	188	150
AAT v. 20 kg TS	95,6	86,1	97,1
PBV v. 20 kg TS	-75,4	-63,9	-77,4
NEL v. 20 kg TS	6,38	6,68	7,43
Kg ts pr. FEN	1,16	1,11	1,00
Kg foder pr. FEN	3,73	3,21	1,92

AKTUELT I STALDEN

Kvier på græs – nu er det tid til at få dem hjem

Af Kvægrådgiver, SAGRO Marianne Seekjær

Med alt det vand vi har fået i den seneste periode, er det nødvendigt at overveje, om det fortsat er fordelagtigt at have kvierne ude på græs. I langt de fleste tilfælde vil det være at foretrække, for både sundhed, tilvækst, samt græsmarker at kvierne kommer hjem på nuværende tidspunkt. Kvierne har meget begrænset mulighed for at holde en god tilvækst med de forhold vi ser derude nu. Mængden af græs er ofte mindre, kvaliteten lavere og ædelysten begrænset. For at kvier skal kunne holde sin tilvækst, er det vigtigt, at hun ikke skal lede efter sit foder, det være sig græs, hø eller ensilage. Hun skal bruge mindst mulig energi på at vandre marken tynd.

Hvis kvierne absolut skal forblive ude, så er der flere faktorer der skal overvejes.

Ved meget våde marker og/eller meget nedbør:

- Flyt dyrene hurtigere fra mark til mark, så de går kortest mulig tid på samme mark og derved opretholder udbuddet af frisk græs, men reducerer skader på marken. Del gerne markerne op i mindre folde, så der eksempelvis skal skiftes fold hver eller hver anden dag.
- Identificer de områder som skal have særlig fokus, dvs. områder der er meget våde, områder der er særlig sårbar overfor erosion, marker med store huller eller marker med vandområder der kan løbe over sine breder. Disse områder kan eventuelt hegnes fra eller marken kan helt undgås at blive afgræsset i meget våde perioder.
- Identificer de mest komprimeringsudsatte marker med tungere jorde, og forsøg så vidt muligt at undgå at græsse

disse marker i perioder med meget nedbør.

- Udpeg marker med forhøjede fodringsområder eller bedre drænedes områder, hvor der kan gives foder i tilfælde af meget nedbør.

Husk at lovgivningen skal være overholdt hos dyr, der går ude hele døgnet i perioder med vinterlignende vejr. Dyrene skal som udgangspunkt være forberedt på og egnet til at være udegående. Det vil sige, at dyrene skal (kilde: Fødevarestyrelsen):

- Have et kraftigt og tæt hårlag
- Være i godt huld og have tilstrækkeligt med foder til, at det gode huld opretholdes
- Have fri adgang til frisk drikkevand
- Have adgang til græsdækkede arealer, der i størrelse er afpasset til antallet af dyr
- Have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidig kan hvile på et tørt, strøet leje eller naturlige forhold svarende til dette

KONTAKT

Kvægrådgivere hos SAGRO

[Klik her](#)